Referat til mødet i Børn- og Ungeudvalget den 10. april 2018 kl. 08:30 i Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Udvalgsmedlem Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i mødet.

Mødet afsluttet kl. 11.55.

- B. Sager til afgørelse i udvalget
- 1 Beslutning vedr. servicemål og økonomi for Børn- og Ungetandplejen
- C. Sager til drøftelse/forberedelse
- 2 Temadrøftelse: Hvordan rustes børnene til fremtidens digitale samfund?
- D. Orientering
- 3 <u>Budget 2019 befolkningsprognose og budgetmodeller</u>
- 4 Kapacitetsplanlægning på dagtilbudsområdet
- 5 Børn- og Ungeudvalgets besøgstur den 5/4 2018
- 6 Aktuelle sager

B. Sager til afgørelse i udvalget

1. Beslutning vedr. servicemål og økonomi for Børn- og Ungetandplejen

B. Sager til afgørelse i udvalget Åbent - 29.00.00-A00-21-17

RESUMÉ

På Børn- og Ungeudvalgsmødet den 20/3 2018 blev situationen i Børn- og Ungetandplejen drøftet. Med det nyetablerede dataoverblik i Børn- og Ungetandplejen i Odense Kommune er der konstateret et uhensigtsmæssigt lavt antal regelmæssige tandundersøgelser. Uhensigtsmæssigheden ligger både i forhold til rettidig opsporing og behandling samt muligheden for at leve op til indberetningspligten på fire årgange. Der er behov for at få brudt med en voksende ventelisteproblematik og deraf dyrere og mere tidskrævende behandlinger af huller i tænderne.

I den sammenhæng blev Børn- og Ungeudvalget præsenteret for to faglige modeller, der begge sikrer, at lovgivningen bliver overholdt og, at tandsundheden forbedres over tid. Forskellen på de to faglige modeller er, at faglig model 1 har et tydeligt element af tidlig opsporing og rettidighed i behandlingen, hvor faglig model 2 alene imødekommer indberetningspligten og de nationale kliniske retningslinjer.

Faglig model 1: Tidlig opsporing og rettidighed i behandling – opstart når barnet er 1½ år

Mio. kr. PL18	2018	Årligt fra 2019 og frem
Udgift	4,9 mio.	9,8 mio.

Faglig model 2 – opstart 3 år, eksklusiv 6 års undersøgelse

Mio. kr. PL18	2018	Årligt fra 2019 og frem
Udgift	3,5 mio.	7,0 mio.

Derudover blev udvalget præsenteret for flere forskellige muligheder i forhold til at identificere den fornødne finansiering.

EFFEKT

Sagen understøtter Odensemålet "flere borgere er sunde og trives". Ved at sikre rettidig opsporing og behandling af tandsygdomme hos børn og unge, understøttes og sikres en god tandsundhed hos det enkelte barn. En god tandsundhed er med til at påvirke barnets sundhed og trivsel i positiv retning.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget beslutter:

- 1. Hvilken faglig model forvaltningen skal benytte.
- 2. Hvilken finansieringstilgang, som bestemmer, hvilke konkrete reduktions- og konsekvensbeskrivelser, forvaltningen skal vende tilbage med, inden omprioriteringerne effektueres.

På baggrund af lovgivning, faglige anbefalinger og børnenes vigende tandsundhed i Odense anbefaler forvaltningen faglig model 1.

BESLUTNING

Børn- og Ungeudvalget godkender den faglige model 1 som fremadrettet praksis "Tidlig opsporing og rettidig i behandling med opstart når barnet er 1 ½ år". Udvalget godkender Finansieringsforslag 4 "Finansiering via en omprioritering inden for Børn- og Ungeudvalgets samlede ramme".

I forbindelse med udmøntningen af budget 2019 præsenteres udvalget for et forslag til den samlede finansiering i 2019 samt overslagsår. Forvaltningen undersøger muligheden for finansiering indenfor udvalgsrammen i 2018.

Udvalgsmedlem Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i mødet.

SAGSFREMSTILLING

Situationen i Børn- og Ungetandplejen

Børn- og Ungetandplejen i Center for Tandpleje varetager alt forebyggende og behandlende arbejde med børn og unges tandsundhed.

I den sammenhæng er hyppigheden af undersøgelsesintervaller i Børn- og Ungetandplejen vigtig af flere årsager. Dels skal det opfylde indberetningspligten ift. tandsygdom på de 5-, 7-, 12- og 15-årige, dels skal det efterleve, at der skal gennemføres regelmæssige undersøgelser, der følger barnets vækst, og endelig er indkaldeintervallerne afgørende for, at tandplejen har en virksom forebyggende indsats. De nationale kliniske retningslinjer anbefaler til de tre formål undersøgelsesintervaller af 12-24 måneders varighed. I december 2017 blev der gennemført datatræk over hyppigheden af undersøgelsesintervallerne. Nedenstående præsenterer de væsentligste fund ift. status på den nuværende praksis i Børn- og Ungetandplejen.

Vedrørende indberetningspligten på de 5-, 7-, 12- og 15-årige fremgår følgende af opgørelsen for 2017:

- 46 pct. af de 5-årige har fået foretaget en tandundersøgelse
- 45 pct. af de 7-årige har fået foretaget en tandundersøgelse
- 48 pct. af de 12-årige har fået foretaget en tandundersøgelse
- 46 pct. af de 15-årige har fået foretaget en tandundersøgelse

I gennemsnit drejer det sig om 46% af børnene fra de disse aldersgrupper, som har fået foretaget en tandundersøgelse, hvormed Børn- og Ungetandplejen derfor ikke har kunnet leve op til indberetningspligten.

Af data vedrørende intervaller mellem indkaldelser fremgår det, at 54 pct. af alle børn og unge venter mere end de anbefalede max 24 mdr. på indkaldelse til tandundersøgelse.

Når børn og unge ikke indkaldes rettidigt, får de ikke den nødvendige sundhedsfremmende og forebyggende indsats (fx fluorbehandlinger og lakforseglinger af begyndende huller) samt behandlet huller i tænderne, mens disse er små.

Konsekvenser for tandsundheden

De seneste 2-3 år er der sket en stigning i antallet af børn med huller i tænderne og samtidig en stigning af det gennemsnitlige antal af huller hos børnene. Tendensen har indtil nu været mest alvorlig for småbørnsgruppen.

Når man sammenligner børn og unges tandsundhed i Odense Kommune med tal på landsplan, ser det således ud:

- Den gennemsnitlige forekomst af huller i tænderne ligger højere for 5-, 7- og 17-årige
- Den gennemsnitlige forekomst af huller i tænderne for de 12- og 15- årige ligger på nuværende tidspunkt på niveau

Sundhedsmæssigt har det store konsekvenser for børn og unge, at de ikke kan indkaldes til tandundersøgelse rettidigt. Det kan betyde, at evt. huller i tænderne forværres, hvilket kræver større behandlingsmæssige indgreb – ind imellem operativt (tandudtrækninger af blivende tænder), end hvis barnet havde fået tilbudt en tidlig forebyggende indsats. Dertil bliver de økonomiske og ressourcemæssige konsekvenser i forhold til tungere behandlinger tilsvarende større. Endvidere spiller det etiske aspekt ind i at lade børn og unge vente i op mod 48 måneder til indkaldelse til tandundersøgelse med risiko for utilsigtet sygdomsudvikling.

Hvad skal der til, for at børn og unges tandsundhed kan forbedres i Odense Kommune? For at kunne understøtte børn og unge i Odense kommunes tandsundhed bedst muligt og bryde den nuværende negative udvikling er der behov for, at Børn- og Ungetandplejen i højere grad end i dag kan prioritere forebyggelsesindsatsen. Følgende faktorer kan tilsammen rette op på den negative udvikling:

- Tidligere indkaldelse til 1. undersøgelse af alle børn end ved de 3 år, der er standard i dag. Dette vil sikre tidligere opsporing af børn i risiko for cariessygdom (huller i tænderne) og dermed mulighed for tidlig forebyggende indsats.
- Tidligere opsporing af tandsygdom i det blivende tandsæt.
- Rettidig indkaldelse af alle børn og unge til undersøgelse jf. Nationale Kliniske Retningslinjer. Herved sikres mulighed for rettidige sundhedsfremmende, forebyggende samt behandlende indsatser.
- Ændret personalesammensætning med mere autoriseret tandsundhedspersonale dels for at nedbringe ventetiden til tandbehandling, dels for at få foretaget de regelmæssige tandundersøgelser rettidigt.

De næste skridt i forhold til situationen i Børn- og Ungetandplejen

I den sammenhæng er der to vigtige parametre, som er vigtige at forholde sig til. Det drejer sig om indberetningspligten og størrelsen af undersøgelsesintervallerne.

Faglig model 1 – Tidlig opsporing og rettidighed i behandling – opstart når barnet er $1\frac{1}{2}$ år Denne model er den mest omfattende og vil både imødekomme indberetningspligten, rettidighed i undersøgelser og behandling jf. de nationale kliniske retningslinjer og tidlig opsporing. Det særlige ved faglig model 1 er den tidlige opstart og dermed opsporing ved $1\frac{1}{2}$ år og 6 års undersøgelse, som er alderen, hvor mange af de blivende tænder er kommet frem hos barnet.

Undersøgelsesintervaller i faglig model 1: 1½-3-5-6-7-9-11-12-13-15-17-årige.

Faglig model 2 – opstart 3 år, eksklusiv 6 års undersøgelse Denne model vil imødekomme indberetningspligten og holde sig indenfor grænseværdierne af de nationale kliniske retningslinjer (24 måneder). Undersøgelsesintervaller i faglig model 2: 3-5-7-9-11-12-13-15-17-årige.

Begge faglige modeller forudsætter, at børnene bliver set skiftevis af en tandlæge og en tandplejer. Denne fremgangsmåde er den faglige og økonomiske mest rentable løsning. Begge faglige modeller sikrer, at lovgivningen bliver overholdt og, at tandsundheden forbedres over tid.

ØKONOMI

Mio. kr. PL18	2018	2019 og frem
Model 1	4,9 mio.	9,8 mio.
Model 2	3,5 mio.	7,0 mio.

Økonomien har kun halvårsvirkning det første år, da personalet først skal ansættes. Økonomien vil alt overvejende blive brugt til at ansætte tandlæger og tandplejere.

På trods af en økonomisk forhøjelse af Børn- og Ungetandplejens budgetramme vil Odense Kommune i en sammenligning med de øvrige 6-byer stadig være den kommune med laveste udgifter til børn og ungetandpleje uagtet hvilken faglig model, der vælges.

Finansiering

På nuværende tidspunkt kan det ekstra budgetbehov finansieres ud fra følgende tilgange:

- 1. Finansiering indenfor Børn- og Ungetandplejens egen ramme
- 2. Finansiering via en omprioritering indenfor Sundhed og Forebyggelsesafdelingens egen ramme
- 3. Finansiering via en omprioritering indenfor Børn- og Ungeudvalgets samlede ramme
- 4. En kombination af ovenstående

På bagrund af den finansieringstilgang Børn- og Ungeudvalget beslutter, vil forvaltningen vende tilbage med konkrete reduktions- og konsekvensbeskrivelser, inden omprioriteringerne effektueres.

Denne sag har ingen selvstændig påvirkning på kommunens kassebeholdning.

C. Sager til drøftelse/forberedelse

2. Temadrøftelse: Hvordan rustes børnene til fremtidens digitale samfund?

C. Sager til drøftelse/forberedelse Åbent - 00.01.00-A00-5303-17

RESUMÉ

Temadrøftelsen med overskriften "Hvordan børnene rustes til fremtidens digitale samfund?" er disponeret, så tre opdrag imødekommes:

1) Oplægget fra introduktionsprogrammet.

Efterspørgslen i Budgetforliget 2018 om et effektmål for Børn- og Ungeudvalget vedrørende uddannelsesparathed og øget optag på erhvervsuddannelser.
 Mark Grossmanns efterspørgsel på Børn- og Ungeudvalgets møde den 27/2 2018 om status på EUD-

 Mark Grossmanns efterspørgsel på Børn- og Ungeudvalgets møde den 27/2 2018 om status på EUDfremmende (Erhvervsuddannelses-fremmende) aktiviteter og samarbejde med virksomheder og erhvervsskoler samt muligheder for yderligere tiltag.

I sagsteksten præsenteres baggrund og nogle aktuelle indsatser for de nedslag, der indgår i oplægget på udvalgsmødet. Sagen skal således hjælpe med en forståelse for temaet og de udvalgte nedslag forud for drøftelsen.

På mødet præsenteres nedslag om Børn- og Ungeforvaltningens fokus i arbejdet med Odenses uddannelsespolitik og indsatsen Børnene i Robotbyen, hvor arbejdet med teknologiforståelse, "21. århundredes kompetencer" (samarbejde, problemløsning og innovation, videnskonstruktion, kommunikation, selvevaluering, it og læring) samt "STEM-kompetencerne" (science, tecnology, enginering, mathematics) er centralt sammen med hele indsatsen om EUD-fremmende aktiviteter.

De udvalgte nedslag præsenteres af stabschef Camilla Nowak og skolechef Nikolaj Juul Jørgensen. Udvalgets drøftelser faciliteres af chefkonsulent Annemette Winther.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter:

- 1. Perspektiver på arbejdet med at udvikle børnenes kompentencer indenfor 21. århundredes kompetencer, STEM og teknologi set i relation til de øvrige dagsordener på børn- og ungeområdet.
- 2. Perspektiver for betydningen af børn og unges livsvilkår med den øgede brug af teknologi og sociale medier i børn og unges liv.
- 3. Opgaver og roller i forhold til ovenstående.
- 4. Forhold, som udvalget ønsker en nærmere drøftelse af.

BESLUTNING

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i mødet.

SAGSFREMSTILLING

Temadrøftelsen "Hvordan rustes børnene til fremtidens digitale samfund?" favner bredt, fordi mange dagsordener, mål og politiske signaler samler sig henover dette tema. Intentionen med udvalgets drøftelse på mødet den 10/4 2018 er, at præsentere et helhedsbillede af flere dagsordener med markante sammenfald. Udvalget introduceres til centrale strategiske indsatser, der understøtter en samlet bevægelse. Udvalget præsenteres, så at sige, for kommandebroens eksisterende strategiske spor, og der lægges op til, at udvalget hen over de kommende måneder dykker længere ind i drøftelser af de enkelte indsatser og aktivitetspakker.

RELEVANTE FORHOLD OMKRING CENTRALE STRATEGISKE INDSATSER FREMTIDENS DIGITALE SAMFUND I BØRN- OG UNGEOFRVLATNINGEN Arbejdsmarkedet ændrer markant karakter pga. automatisering og udskiftning af brancher Børnene i Robotbyen STEM 21. århundredes kompetencer Teknologi forståelse Det lokale arbejdsmarked imødegår rekrutteringsudfordringer Nye former for social samvær og Digital dannelse fællesskaber. Adfærd Nye normer Mental sundhed Ny mediekultur Trivsel National politisk målsætning om at 30% af en årgang vælger en erhvervsuddannelse i 2030 EUD fremmende aktiviteter Erhvervsskolereform Vejledningsreform National politisk målsætning om at Obligatoriske tiltag i folkeskolen flere unge gøres uddannelsesparate.

Temadrøftelsen er disponeret for at imødekomme tre konkrete opdrag, der alle omhandler forhold, der kan samles under temaet "Børn og unge i fremtidens digitale samfund". De tre opdrag er:

Ad 1) Oplægget fra introduktionsprogrammet; "Den teknologiske udvikling og sociale medier påvirker os, og begge dele vil i stigende grad påvirke morgendagens samfund. Udviklingen har stor betydning for arbejdsmarkedet, hvor nogle professioner automatiseres, og nye job opstår. Sociale relationer foregår i stigende grad på de sociale medier, hvilket

stiller krav til børnenes og de unges digitale dannelse. Det skal vi ruste børnene til."

Ad 2) Af budgetforliget 2018 fremgår det, at Børn- og Ungeudvalget skal fastlægge et effektmål vedrørende uddannelsesparathed og øget optag på erhvervsuddannelser:

Fra forligsteksten:

"Flere unge odenseanere skal have en erhvervsuddannelse.

Det er forligspartiernes ambition, at flere afgangselever går ud af folkeskolen med de faglige forudsætninger for at komme ind på og gennemføre en erhvervsuddannelse. På den måde understøttes den nationale målsætning om, at 25% af de unge i 2020 skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen, og at andelen skal op på 30% i 2025. Dette skal være et af Børn- og ungeudvalgets effektmål, som der følges op på i effekt og økonomiopfølgningssagerne.

Forligspartierne ønsker en prioriteret indsats rettet mod, at flere unge i Odense gennemfører en erhvervsuddannelse. Både for de unges skyld, og fordi en ungdomsuddannelse er den bedste adgangsbillet

til arbejdsmarkedet."

Ad 3) Forespørgsel fra Mark Grossmann på Børn- og Ungeudvalgets møde den 27/2 2018 I forbindelse med at Børn- og Ungeudvalget den 27/2 2018 fik en orientering om Børn- og Ungeforvaltningens tilgang til obligatorisk praktik i folkeskolens overbygning, afgav Børn- og Ungeudvalget en bestilling om at få præsenteret en status på EUD-fremmende aktiviteter og samarbejde med virksomheder og erhvervsskoler samt muligheder for yderligere tiltag. Imødekommelsen af denne efterspørgsel påbegyndes med denne temadrøftelse med mulighed for at udvalget følger op med en mere konkret drøftelse af tiltag på udvalgets møde den 19/6 2018.

Præsentation af aktuel status

I nærværende sagstekst præsenteres to centrale indsatser i Børn- og Ungeforvaltningens arbejde med at styrke unges parathed til det fremtidige arbejdsmarked samt baggrunden for dette temas politiske og faglige opmærksomhed.

En af begrundelserne for den politiske og den faglige opmærksomhed på at ruste børn til en ukendt og teknologisk fremtid er den aktuelle udvikling på arbejdsmarkedet. Den generelle udvikling på arbejdsmarkedet er præget af den eksponentielle teknologiske udvikling, der har stor betydning for alle forhold i samfundet, og helt særligt for arbejdsmarkedet, fordi nogle professioner automatiseres, og nye job opstår. Rutinejobs håndteres i stigende grad af robotter eller anden teknologi, og nye og mere kreative professioner står for skud til at blive afløst eller suppleret af teknologi. To uafhængige danske analyser peger på, at mellem 800.000 – 880.000 danske job er automatiseret inden for 20 år. Men udviklingen præsenterer også nye muligheder. Flere nye job og industrier opstår, og det forventes, at 65 % af de job, som børn der starter i skole i dag skal bestride, ikke eksisterer endnu.

På det helt lokale arbejdsmarked er der undersøgelser, der peger på, at 42 % af den samlede arbejdsstyrke inden for vækstområdet for robotics i Odense har en erhvervsfaglig uddannelse. I disse år er der cirka 15 - 17 % af Odenses unge, der vælger en erhvervsfaglig uddannelse. Det kan potentielt repræsentere en udfordring, da 65 % af medarbejderne i Odenses robotklynge er over 40 år. Der sendes signaler fra dele af denne branche om, at de oplever udfordringer med at rekruttere fagligt uddannede medarbejdere, og at mangel på kvalificeret arbejdskraft er deres største hæmsko for øget vækst.

Børnene i Robotbyen

En af de indsatser, Børn- og Ungeforvaltningen benytter for at styrke børn og unges parathed til det fremtidige arbejdsmarked, har overskriften Børnene i Robotbyen, og består af aktiviteter, der skal virke som katalysator for en systematisk understøttelse af centrale kompetencer for fremtidens arbejdsmarked: Teknologiforståelse, STEM og 21. århundredes kompetencer.

Indsatsen bygger på en praksinær didaktik, og partnerskaber med virksomheder og erhvervsrettede uddannelser er centralt for aktiviteterne. Intentionen er, at børn og unge får indsigt og kompetencer inden for de nicher, der er et særkende for arbejdsmarkedet i Odense; robot, drone, IT og velfærdsteknologi.

Indsatsen Børnene i Robotbyen knytter an til de visioner og mål, der er lagt for kommunens børn og unge samt den samlede bevægelse om byens transformation. Vækstpolitikken, Uddannelsespolitikken og Børn- og Ungepolitikken udgør tilsammen den centrale politik-overlægger for denne indsats, idet Børnene i Robotbyen omsætter fællesmængden af disse tre politikker.

Børnene i Robotbyen er et centralt element for Børn- og Ungeforvaltningens udmøntning af uddannelsespolitikkens vision om, at Odense er med i verdenseliten til at uddanne til fremtidens automatisering, teknologi og digitalisering.

Der er en del andre aktiviteter i Børn- og Ungeforvaltningen, der ligeledes bidrager til indfrielse af ambitionen om at ruste børn til fremtidens digitale og teknologiske fremtid. Disse aktiviteter udspringer blandt andet af arbejdet med at omsætte den nationale lovgivning for området, og af arbejdet med realisering af de lokale odenseanske politikker og strategier på børn- og ungeområdet.

I mange sammenhænge bliver der i disse år talt om 21. århundredes kompetencer som en del af den pakke, børn og unge skal have med på deres læringsrejse. Betegnelsen dækker over kompetencer, som anses for at være centrale i forhold til den udvikling, der sker på arbejdsmarkedet, og anses for at være noget af det, arbejdsmarkedet vil efterspørge henover de kommende årtier. Betegnelsen dækker over:

Kollaboration
Videnskonstruktion
Kompetent kommunikation
Problemløsning og innovation
Selvevaluering
It og læring

Et andet centralt komptencebundt betegnes som STEM-kompetencerne. Det er et engelsk udtryk og favner de komptencer og fag, der ligger under videnskab (science), teknologi (technology), ingeniørarbejde (engeneering) og matematik (mathematics).

Erhvervsuddannelses (EUD)-fremmende indsatser og samarbejdet med erhvervsuddannelser En anden væsentlig indsats i Børn- og Ungeforvaltningens arbejde med at styrke unges parathed til det fremtidige arbejdsmarked handler om eud-fremmende aktiviteter.

De nationale mål er, at mindst 25 % af de unge i 2020 skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen, og andelen skal op på 30 % i 2015.

I Odense Kommune var andelen af unge der søgte en erhvervsuddanelse i 2018 16,3%.

For at understøtte de nationale mål er der lavet en ændring i folkeskoleloven i august 2017, der forpligter skolerne til at indgå samarbejde med erhvervsskolerne.

I Odense Kommune har vi i flere år arbejdet ihærdigt på denne dagsorden, og der er allerede en bred vifte af samarbejder med de lokale erhvervsskoler. Sammen med Ungdommens Uddannelsesvejledning Odense (UUO) og ungdomsuddannelserne generelt er der med årshjul i ungemiljøet skabt en rød tråd for vejledningsaktiviteter og tilbud fra bl.a. erhvervsuddannelserne. Aktiviteterne har til formål at udbrede kendskab til erhvervsuddannelserne og udfordre elever og forældres uddannelsesvalg.

Vejledningsaktiviteter og samarbejde med erhvervsuddannelserne for 10.klasse

- 4 kombinerede forløb på 2 erhvervsuddannelser
- EUD10 på erhvervsuddannelse
- Undervisning forlagt til erhvervsuddannelse for at opleve sted og undervisningsform. Har også været gennemført med, at erhvervsuddannelsen varetog undervisningen i dansk, matematik og engelsk
- Jobmesse
- Løbende erhvervspraktik
- Besøgsdag på Kold
- Valgfagssamarbejder
- EUD på 10.klasserne og holder oplæg
- Brobygningsforløb, herunder "Næsby modellen"
- Placering af sprogundervisning (10+) for sent ankomne udlændinge (15 -18-årige) på erhvervsuddannelse, for at rette fokus på erhvervsuddannelse. 2 ugentlige brobygningsdage.

Vejledningsaktiviteter og samarbejde med erhvervsuddannelserne for 7.-9.klasse

- Brobygningsforløb til ungdomsuddannelserne
- Åbent hus hos alle erhvervsskoler i november og januar for elever og forældre
- Åben Virksomhed, hvor de unge og deres forældre kan besøge mange fynske virksomheder. I 2017 deltog mere end 500 unge og deres forældre.
- Skills Erhvervsintroducerende dag på erhvervsuddannelserne
- Uddannelsesmesse præsentation af uddannelsesmuligheder for elever og forældre på 8. årgang
- Introduktionskurser 1 uges besøg på ungdomsuddannelser heraf mindst 1 erhvervsuddannelse
- Mulighed for oplevelsesbaserede vejledningsaktiviteter om erhvervsuddannelserne i "Den Grønne Boks" og "City of Educatia". Begge er spilbaserede vejledningsforløb. "City of Educatia" er et nyt tiltag i skoleåret 2017/18.

Desuden arbejder Skoleafdeling, UUO og ungdomsuddannelserne tæt sammen om udvikling, blandt andet i regi af

- EUD i Skolen Skolen i EUD er et 3-årigt udviklingsprojekt med støtte fra Region Syddanmark med henblik på at motivere flere elever i ungemiljøet til at tage en erhvervsuddannelse. I løbet af en uge får eleverne indblik i de 4 indgange på erhvervsuddannelserne og deltager i virksomhedsbesøg for at blive klogere på de jobmuligheder en erhvervsuddannelse kan føre til. Der arbejdes pt. på en forankring og videreudvikling af projektet i Odense.
- Emnet Uddannelse og Job i skolernes ungemiljøer. Blandt andet afholder UUO løbende lærerkurser på skolerne.
- Valgfag Der samarbejdes om hele valgfag eller delelementer som tilkøb i valgfagene. Finansieringen
  af disse tilkøb har dog betydning for omfanget af oprettede tilbud.
- Valgfag i region nord med Syddansk Erhvervsskole omkring løft af ikke-uddannelsesparate elever.

EUD-fremmende indsatser i børnemiljøet

Som det fremgår af ovenstående er der allerede mange, forskellige tiltag i skolernes ungemiljø, der understøtter arbejdet med at få flere unge i erhvervsuddannelser.

Skoleafdelingen, ÚUO, ungegruppelederne og erhvervsuddannelserne er i løbende dialog, b.la. om at udvikle samarbejdet længere ned i skolen på indskoling og mellemtrin. Samarbejdet skal i højere grad tænkes ind i skolens fag og som en del af den åbne skole. I børnemiljøet handler det ikke om uddannelsesvalg. Arbejdet med fagene i praktisk perspektiv kan give eleverne en forståelse af, hvad de kan bruge fagene til i fremtiden. Det kan medvirke til at vække deres nysgerrighed og motivation.

I skoleåret 2017/18 er der desuden følgende nye initiativer:

- Gratis faglige 1-dagsforløb i praktisk matematik, dansk, natur og teknologi og håndværk og design på Syddansk Erhvervsskole. Forløbene er udviklet i samarbejde med lærere fra skoler i Odense.
- En aftale mellem UngOdense og SDE om at benytte deres værksteder til fritidsundervisningen.
   Samme aftale eksisterer allerede med Kold College.

- Styrkelse af emnet Uddannelse og job i ældste børnemiljø. UUO afholder løbende lærerkurser på skolerne.
- Tietgen Business etablerer gratis præsentationsdage dog fra 7. klasse indenfor Innovation og entreprenørskab, Privatøkonomi og Branding/reklamer.

ØKONOMI

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

D. Orientering

3. Budget 2019 - befolkningsprognose og budgetmodeller

D. Orientering Åbent - 00.30.00-Ø00-32-17

RESUMÉ

På mødet i Børn- og Ungeudvalget den 27/2 2018 blev udvalget orienteret om Økonomiudvalgets rammeudmelding og dennes betydning for Børn- og Ungeudvalgets budgetramme for budget 2019.

På mødet blev der endvidere præsenteret en plan for udvalgets arbejde med budget 2019 i løbet af foråret. Af denne plan fremgår det, at udvalget den 10/4 2018 præsenteres for den seneste udgave af kommunens befolkningsprognose samt de budgetmodeller, som danner grundlag for budgetteringen på udvalgets område.

Befolkningsprognose

Odense Kommune får hvert år udarbejdet en befolkningsprognose, der viser forventningen til udviklingen i antallet af borgere i kommunen. Befolkningsprognosen udarbejdes af rådgivningsvirksomheden COWI i samarbejde med Borgmesterforvaltningen.

Prognosen baseres på historiske data vedørende fertilitet, mortalitet og flytninger samt Odense Kommunes boligprogram. Med den seneste prognose forventes det, at Odense Kommune får stigende befolkningstal de næste 10 år. Herunder en stigning i 0-16 årige borgere i 2019 og frem. Der forventes en gennemsnitlig stigning i befolkningstallet på mere end 1.900 borgere hvert år frem til 2028, heraf godt 350 0-16 årige borgere hvert år.

Budgetmodeller

Forvaltningen foretager hvert år en genberegning af budgetmodeller forud for et nyt budget. Genberegning af budgetmodeller og rammeudmeldingen for det kommende budget udgør samlet Børn- og Ungeudvalgets budgetbidrag.

Budgetmodellerne er baserede på de seneste forventninger til den demografiske udvikling – befolkningsprognosen – samt det foregående års aktivitetsniveau. Der tages således udgangspunkt i det forventede antal børn og unge, der skal passes, undervises eller ydes en særlig indsats til i Odense Kommune.

Fundamentet for en god budgetmodel samt opfølgning er en kobling af økonomi og aktivitet via viden om mængder og priser. Budgetmodellerne skal derfor i videst muligt omfang vise klarhed om, hvordan forudsætningerne for budgettet er fastlagt, og hvad der er indeholdt i forudsætningerne.

Særligt på dagtilbuds- og skoleområdet er udgiftsniveauerne afhængige af børnetallet. Her anvendes modellerne til at foretage en teknisk beregning af de økonomiske konsekvenser af den demografiske udvikling. I budgetmodellerne indgår typisk pris- og mængdeforudsætninger, der anvendes til at estimere økonomiske konsekvenser af en given demografisk udvikling på kort og mellemlang sigt. Udgiftsniveauerne i Familie og Velfærd samt Sundhed og Forebyggelse er i større eller mindre omfang også afhængige af udviklingen i børnetallet, men disse områder er rammebudgetterede.

Størstedelen af forvaltningens udgifter kan beregnes på baggrund af den forventede aktivitet eller efterspørgsel, men ikke alle. Der skelnes overordnet mellem tre typer af udgifter:

- Faste udgifter eller prækalkulerede poster, som fastsættes af lovgivning, f.eks. bidrag til staten til frie grundskoler. Eller forvaltningens bidrag til faste fælleskommunale udgifter, f.eks. arbejdsskadeforsikring og sundhedsordning.
- Aktivitets- eller efterspørgselsgenererede udgifter, der fordeles til daginstitutioner og skoler via budgetmodeller samt udgifter genereret af eksterne aktører, f.eks. mellemkommunale udgifter vedrørende frit skolevalg.

• Faste tildelinger, afsættes til løsning af serviceopgaver, hvor udgifterne ikke er direkte aktivitetsbestemte. Faste tildelinger inkluderer desuden forskellige puljer og projekter samt administrative enheder.

De faste udgifter estimeres i forbindelse med budgetlægningen på baggrund af faktiske aktivitetstal og erfaringer fra indeværende budgetår. Som udgangspunkt er det ikke muligt at ændre på forudsætningerne for estimatet af de faste udgifter, hvorfor budgettet fastsættes på baggrund af den estimerede udgift.

Den videre proces

Forvaltningen vil på udvalgsmødet den 24/4 2018 orientere om de økonomiske konsekvenser, som følge af genberegning af budgetmodeller.

4. Kapacitetsplanlægning på dagtilbudsområdet

D. Orientering Åbent - 28.00.00-A00-1-18

RESUMÉ

Det forrige Børn- og Ungeudvalg blev den 5/12 2017 præsenteret for kapacitetsplanen (2018) på dagtilbudsområdet. I forlængelse heraf blev det aftalt, at Børn- og Ungeforvaltningen på baggrund af den nye befolkningsprognose (udarbejdet primo 2018) skulle give det nye Børn- og Ungeudvalg et opdateret overblik over kapacitetsplanlægningen på dagtilbudsområdet for 2019.

Kapacitetsplanlægning er kort fortalt en analyse af, hvorledes det nuværende antal udbudte pladser matcher den forventede efterspørgsel efter dagtilbudspladser.

Børn- og Ungeforvaltningen arbejder hvert år med kapacitetsplanlægning på dagtilbudsområdet forud for et kommende budgetår. Kapacitetsplanlægningen bygger på en kapacitetsplan, hvor den nuværende kapacitet (udbud) på området og den forventede efterspørgsel på kort og på længere sigt sammenholdes. Herefter sker der hvert år en tilpasning af kapaciteten på kort og længere sigt.

I al væsentlighed klares kapacitetstilpasningerne indenfor de eksisterende fysiske rammer, men ved større demografiske udsving over en længere årrække, kan der være behov for enten at nedlægge eller oprette nye tilbud.

Kapacitetsplanen udarbejdes af forvaltningen i marts måned. Herefter involveres de decentrale børneinstitutionsledere og dagplejeledere i tilpasningen af kapaciteten på kort sigt. I 2018 arbejdes med en kapacitetstilpasning frem mod 2019.

På længere sigt anvendes forvaltningens analyse til udarbejdelse af beregninger for de forventede udgifter (drift) til kapaciteten på området, samt anlægsforslag som følge af et aktuelt stigende antal borgere i alderen 0-5 år. I nogle år kan der ligeledes være tale om en tilpasning i nedadgående retning.

Børn- og Ungeforvaltningen vil på udvalgsmødet gennemgå kapacitetsplanlægningen for dagtilbudsområdet i 2019. Der orienteres herudover om befolkningsprognosen under punktet Budget 2019 - befolkningsprognose og budgetmodeller på samme udvalgsmøde.

Børn- og Ungeudvalget vil blive præsenteret for forvaltningens anlægsforslag på udvalgsmøde den 15/5 2018. Børn- og Ungeudvalget behandler det samlede budgetbidrag til budget 2019 den 19/6 2018.

5. Børn- og Ungeudvalgets besøgstur den 5/4 2018

D. Orientering Åbent - 00.01.00-A00-186-18

RESUMÉ

Der bliver på mødet en kort evaluering af udvalgets besøgstur den 5/4 2018.

BILAG

Program Børn- og Ungeudvalgets besøgstur 05.04.18

6. Aktuelle sager

D. Orientering Åbent - 00.01.00-A00-5305-17

RESUMÉ

- Orientering om sag ved familie- og velfærdschef Morten Madsen.

Underskriftsblad

Susanne Crawley Larsen
Abdirashid Abdi
Mark Grossmann
Marlene Ambo-Rasmussen
Tim Vermund
Ulla G. Chambless
Carsten Sørensen

BILAG

• Program Børn- og Ungeudvalgets besøgstur 05.04.18